

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 407/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Bardejov a jeho uzneseniami sp. zn. 3 Er 281/2006 z 19. apríla 2012 (Rvp 20921/2013), sp. zn. 1 Er 594/2005 zo 16. októbra 2012 (Rvp 20922/2013) a sp. zn. 1 Er 79/2006 z 25. júna 2012 (Rvp 20923/2013), postupom Okresného súdu Prešov a jeho uzneseniami sp. zn. 26 Er 979/2003 z 12. apríla 2012 (Rvp 20924/2013) a sp. zn. 26 Er 496/2006 z 5. apríla 2012 (Rvp 21575/2013), postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa a jeho uznesením sp. zn. 2 Er 191/2010 z 25. mája 2012 (Rvp 20925/2013), postupom Okresného súdu Humenné a jeho uznesením sp. zn. 17 Er 321/2004 z 1. augusta 2012 (Rvp 20926/2013) a postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou a jeho uznesením sp. zn. 6 Er 29/2007 z 12. decembra 2011 (Rvp 21689/2013), ako aj postupom Krajského súdu v Prešove a jeho uzneseniami sp. zn. 4 CoE 65/2013 z 29. mája 2013

(Rvp 20921/2013), sp. zn. 17 CoE 92/2013 z 23. mája 2013 (Rvp 20922/2013), sp. zn. 13 CoE 97/2012 z 29. apríla 2013 (Rvp 20923/2013), sp. zn. 21 CoE 70/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 20924/2013), sp. zn. 8 CoE 110/2013 z 27. júna 2013 (Rvp 21575/2013), sp. zn. 11 CoE 67/2012 z 28. mája 2013 (Rvp 20925/2013), sp. zn. 3 CoE 14/2013 z 19. apríla 2013 (Rvp 20926/2013) a sp. zn. 16 CoE 199/2012 z 20. decembra 2012 (Rvp 21689/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 20921/2013 až Rvp 20926/2013, sp. zn. Rvp 21575/2013 a sp. zn. Rvp 21689/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 20921/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. a 27. septembra 2013 a 14. októbra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) už označeným postupom Okresného súdu Bardejov, Okresného súdu Prešov, Okresného súdu Stará Ľubovňa, Okresného súdu Humenné a Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „postupy a uznesenia okresných súdov“) a postupom Krajského súdu

v Prešove (ďalej len „krajský súd“) a jeho už označenými uzneseniami (ďalej len „postupy a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a v rámci svojej činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, ich pohľadávky voči sťažovateľke sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnenia udeleného dlžníkmi pri podpise úverovej zmluvy spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučných konaní bolo uzneseniami okresných súdov v sťažovateľkou napadnutých konaniach rozhodnuté o zastavení prebiehajúcich exekučných konaní. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi rozhodnutiami potvrdil napadnuté uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 47 charty postupom a uzneseniami

okresných súdov a postupom a uzneseniami krajského súdu v uvedených konaniach, zruší označené uznesenia okresných súdov a uznesenia krajského súdu, veci vráti okresným súdom na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Ústavný súd poukazuje na nesprávne označenie dátumu vydania napadnutého rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 6 Er 29/2007 z „12. 12. 2012“ (Rvp 21689/2013) sťažovateľkou v petite sťažnosti, ako aj v napadnutom uznesení krajského súdu sp. zn. 16 CoE 199/2012 z 20. decembra 2012. V súčinnosti s okresným súdom ústavný súd zistil, že okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie uznesením sp. zn. 6 Er 29/2007 z 12. decembra 2011. Nesprávne označenie dátumu napadnutého rozhodnutia v petite sťažnosti, ako aj v uznesení krajského súdu sp. zn. 16 CoE 199/2012 z 20. decembra 2012 preto ústavný súd považoval za zrejmu nesprávnosť a vychádzajúc zo svojho zistenia, uviedol v záhlaví tohto uznesenia správny dátum napadnutého uznesenia, t. j. „12. december 2011“.

Ústavný súd konštatuje, že aj v prípade napadnutého uznesenia Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1 Er 79/2006 (Rvp 20923/2013) sťažovateľka v petite sťažnosti uviedla nesprávny dátum vydania označeného uznesenia. Uvedené nesprávne označenie ústavný súd považoval za zrejmu nesprávnosť a vychádzajúc z príloh sťažnosti, uviedol v záhlaví tohto uznesenia správny dátum označeného uznesenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 20921/2013 až Rvp 20926/2013, sp. zn. Rvp 21575/2013 a sp. zn. Rvp 21689/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému sťažnosti

smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.2 K neprípustnosti sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 21689/2013

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol.

Ústavný súd zistil, že uznesením sp. zn. II. ÚS 49/2014 z 23. januára 2014 rozhodol o odmietnutí sťažnosti sťažovateľky pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 12997/2013 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a práva podľa čl. 47 charty postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 6 Er 29/2007 z 12. decembra 2011, ako aj namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a práva podľa čl. 47 charty postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 16 CoE 199/2012 z 20. decembra 2012, ktorým uvedenú sťažnosť odmietol v časti smerujúcej proti rozhodnutiu Okresného súdu Vranov nad Topľou z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie a v časti smerujúcej proti rozhodnutiu krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedeného teda vyplýva, že aj v konaní pôvodne vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 12997/2013 vystupujú identickí účastníci, predmet konania je rovnaký a sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia rovnakých práv vo vzťahu ku konaniu krajského súdu, o ktorom už ústavný súd rozhodol svojím uznesením sp. zn. II. ÚS 49/2014 z 23. januára 2014. Inými slovami, sťažovateľka sa domáha toho, aby ústavný súd konal vo veci, o ktorej už raz právoplatne rozhodol, bez toho, aby sa zmenili podmienky konania, vzhľadom na čo ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažnosti pre jej neprípustnosť [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

2.3 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresných súdov v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresných súdov

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresných súdov a nimi vydané uznesenia o zastavení exekúcie, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresných súdov, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, teda bol predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.4 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti v podstate identických sťažností sťažovateľky a plne sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013 a sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti, resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností, a prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti, ústavný súd aj v tomto prípade sťažnosti v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 posledná veta zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014